

KULTURA

manifestacije

Tjedan europske filmske baštine

ZAGREB/BRUXELLES, 28. svibnja – Europska komisija najavila je održavanje Tjedna europske filmske baštine, koji će se prvi put održati od 15. do 23. studenoga, priopćeno je na službenim internetskim stranicama Europske komisije. Tjedan europske filmske baštine sastojat će se od projekcija najpoznatijih europskih filmova u zemljama Europske unije. Poznati španjolski redatelj Pedro Almodovar pristao je biti pokrovitelj Tjedna. »Europsku kinematografiju čini niz naroda i kultura. Namjera nam je upoznati europsku javnost s velikim filmovima koji čine ključ naše kulturne raznolikosti te potaknuti građane da što češće odlaze pogledati europski film«, izjavila je povjerenica za prosvjetu i kulturu Viviane Reding. Tjedan, koji će službeno predstaviti dansko Predsjedništvo EU 14. studenoga u Kopenhagenu, prilika je da se govori o trgovanju filmom unutar Europe. (Hina)

projekti

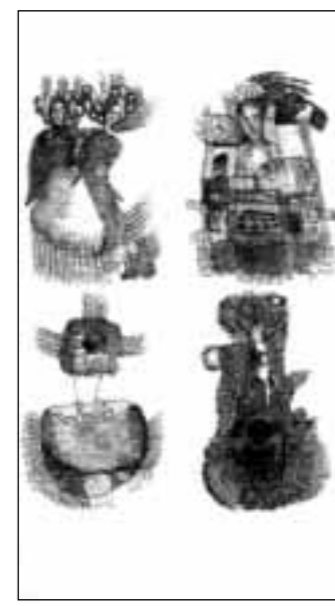
Spomen ploča Miroslavu Krležu u Pečuhu

ZAGREB/PEČUH, 28. svibnja – Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu i hrvatske ustanove i udruge u Pečuhu, uz potporu Ministarstva kulture, Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža« i Gradsko poglavarstvo Pečuha priređuju Krležin dan u Pečuhu, 30. svibnja u sklopu kojeg će biti priredbeni prigodni program, priopćeno je u utorku iz Konzulata u Pečuhu. U okviru svečanosti Leksikografski zavod »Miroslav Krleža« postaviti će u četvrtak, 30. svibnja u Pečuhu spomen ploču svome utemeljitelju, književniku Miroslavu Krležu. Ploča će biti postavljena na zgradi Medicinskoga fakulteta u krugu negdašnjih domobranskih vojarna gdje je Krleža pohađao kadetsku školu. Prinos postavljanju ploče dao je generalni konzul RH u Pečuhu Zvonimir Marić uz suradnju tamošnje hrvatske zajednice i gradskih vlasti. U okviru Krležina dana u Pečuhu bit će otvorena izložba o Krležu u Hrvatskom klubu Augusta Senoe, a zagrebačko kazalište Gavella će izvesti Krležinu predstavu »Kroatenlager« u režiji Zlatka Viteza. (Hina)

izložbe

Crtež u kompjutorskoj obradi

ZAGREB, 28. svibnja – U Galeriji CEKAO upravo je postavljena nesvakidašnja izložba crteža pod nazivom »Fritz« koju potpisuje Dunja Vučićević (1973.). Naime, izložkom »Fritz« mlada slikarica postavlja prvu samostalnu izložbu kojom zaključuje studij na ALU u Zagrebu, u grafičkoj klasi prof. Miroslava Šuteja, a izložak se sastoji od kompjutorski obradenih crteža s naknadnim intervencijama što su svrstani u niz kao zasebni fragmenti. Autorica kombinira dva osnovna motiva. Zabilježeno je da su to su prikazi gradova iz mašte i mnoštvo fantastičnih likova, u kojima prepoznajemo lice rabina, proroka ili pak lica mitoloških bića, što poput vizija izranjaju iz zgusnutih tekstura. U radu preuzima elemente iz dometa različitih kultura i razdoblja kombinirajući jezik figurativnosti i apstrakciju. Izložba ostaje otvorena do 12. lipnja. J. Š.

Izazov suvremenosti: Napušteni prostor nekadašnje ložionice Željezničkoga kolodvora u Varaždinu

PROJEKTI – Nastup mladih umjetnika na multimedijalnoj izložbi u Varaždinu

DOLAZAK UMJETNOSTI NA KOLODVOR

Pionirski projekt koji se oslanja na jedinstvenost arhitekture, položaj i namjenu stare ložionice varaždinskoga Željezničkog kolodvora / Izložba »Od A do B« na tragu svjetskih tendencija

ZAGREB, 28. svibnja – Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Varaždin i Institut za suvremenu umjetnost organiziraju veliku multimedijalnu izložbu pod nazivom »Od A do B« što će se održati od 1. do 15. lipnja u napuštenom prostoru nekadašnje ložionice Željezničkoga kolodvora u Varaždinu, što je praksa uobičajena u svijetu, a u Hrvatskoj potpuno zanemarena, s rijetkim izuzetima poput Labina.

Kako su objasnili Ivan Mesek, organizator izložbe i predsjednik HDLU Varaždin, Martina Matić iz Instituta za suvremenu umjetnost, Janka Vukmir, predsjednica Instituta za suvremenu umjetnost, i Darko Šimičić, program manager za suvremenu umjetnost, ovaj pionirski projekt ima posebnu važnost u suvremenoj domaćoj umjetnosti jer su jedinstvenost arhitekture, položaj i bivša namjena prostora održavanja umjetničkih akcija bitno odredili karakter i koncept projekta, a ujedno su potak-

nuli mjerodavne institucije na rješavanje problema nedostaka prostora ne samo za ovu zanimljivu izložbu.

Izložba »Od A do B« multimedijalno je događaj koji svojom osobitom koncepcijom prati svjetske tendencije prodora suvremene umjetnosti u širu javnost. Uz središnji događaj, izložbu koja prati kvalitetan suvremeni likovni krug Varaždina, Zagreba, Čakovca i Koprivnice, program projekta od »A do B« obuhvaćat će i predavanja fizičara, umjetnika i arhitekta, performans te cjelodnevnu umjetničku radionicu. Na izložbi će sudjelovati Tomislav Brajnović, Marijan Črtalić, Marko Ercegović, Danko Friščić, Stjepan Jerković, Vladislav Knežević, Alem Korkut, Igor Kuduz, Ivan Marušić Klif, Ivan Mesek, Davor Mezak, Zoran Pavelić, Magdalena Pederin, Lala Raščić, Frane Rogić i Smiljana Šafarić.

Na izbor autora izložbe dijelom je utjecala i povezanost željezničkim tračnicama lokalnih sredina sa starom ložio-

nicom, a definiranje teme izložbe »Od A do B« također je uvjetovano prostorom Prostor ložionice je zbog tranzitnosti i podložnosti promjenama glede namjene bitno vezan uz vrijeme kretanja, ono potrebno od točke A do točke B. Tim projektom, naime, kako izložbom tako i predavanjima, aktualizirat će se teme poput kretanja, komunikacije, vremena, vremenske dimenzije između dvije točke ili promjenjivosti kao stalnog stanja. Opremu za izložbu ustupio je studio Atman V. D. Multimedia Company, bez čije pomoći izložba u ovom opsegu ne bi bila moguća.

Izložbu je osmislila kustosica Instituta za suvremenu umjetnost Martina Matić, koja je iskustvo na sličnim velikim projektima suvremene umjetnosti stjecala kao stipendist prestižnog Guggenheimova muzeja u Veneciji, suradujući na projektima u okviru Venecijanskog biennala 2001.

Marina Tenžera

SKUPOVI – Znanstveni kolokvij posvećen odlasku prof. dr. Krunoslava Pranjića u mirovinu

VAŽNO JE IMATI STILA

»Pranjić je izniman poznavatelj sinkronije i dijakronije hrvatskoga književnog jezika, vrstan interpret književnih tekstova«, rekao je dr. Krešimir Bagić

ZAGREB, 28. svibnja – Jednodnevnim znanstvenim kolokvijem naziva »Važno je imati stila« Katedra za stilistiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu obilježila je u utorku odlazak u mirovinu prof. dr. Krunoslava Pranjića, osnivača i dugogodišnjega šefa Katedre. U Vijećnici Fakulteta okupili su se akademici, profesori s Odsjeka za kroatistiku i ostalih odsjeka Filozofskoga fakulteta te njihovi studenti, a prisutne je pozdravio Neven Budak, dekan Fakulteta.

»Očekujem da će Senat prihvatiti prijedlog Vijeća Filozofskoga fakulteta da prof. Pranjić dobije naziv profesor emeritus – zaslužan profesor«, rekao je Budak, poželjevi sve najbolje Pranjiću u budućem radu. Govoreći o znanstvenome opusu i profesorskom liku Krunoslava Pranjića, doc. dr. Krešimir Bagić istaknuo je da je čitava njegova duga i bogata akademska karijera (1956.-2001.) vezana uz Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, te da je Pranjić najzaslužniji za uvođenje stilistike kao samostalne znanstvene discipline u našem akademskom krajoliku.

»Pranjić je izniman poznavatelj sinkronije i dijakronije hrvatskoga književnog jezika, vrstan interpret književnih tekstova i stručnjak koji uspijeva analizom jezične pojedinosti doprijeti do duhovnog etimona i najkompleksnije literarne strukture. Nadalje, sadržajno je provokativan, a retorički zarazan predavač, poticajan mentor i ugodan ispitivač«, rekao je Ba-

gić. Krunoslav Pranjić je objavio četiri knjige: »Jezik i književno djelo« (1968.), »Jezik i stil Matoševe pripovjedačke proze« (1971.), »Jezikom i stilom koka književnost« (1986.) te »Iz-Bo-sne k Europi« (1998.); gostovao je na 30-ak svjetskih sveučilišta; na hrvatski jezik preveo pet knjiga, objavljivao tekstove u inozemnim časopisima...

Svoj pogled na Pranjićevu stilistiku radionice dao je i književni kritičar Velimir Visković, koji se prisjetio svoga prvoga susreta s prof. Pranjićem kada je kao student slušao njegove seminare. »Kruno ne osjećam kao profesora, već kao učitelja – zbog njegove topline i urojenosti u svijet studenata«, kazao je Visković, koji je o svome bivšem profesoru govorio i kao o sinonimu stilografske analize Miroslava Krleža. Prof. dr. Branko Vuletić svojim je izlaganjem pokazao kako Pranjić dokazuje onu tvrdnju da je stil zapravo čovjek sam, prof. dr. Josip Silić istaknuo je važnu činjenicu da je Pranjić upozorio na funkcionalnu raslojenost hrvatskoga jezika, a prof. dr. Dušan Marinković kazao je da je Pranjić među prvima upozorio na stilske osobine Andrićevih pripovijedaka.

U drugom, poslijepodnevnome dijelu kolokvija izlagači su se osvrnuli na recentno stanje, mjesto, status i mogućnosti stilistike.

»Ovi referenti, moji bivši studenti, pokazali su danas da postoje istinski međuljudski odnosi i da među nama nema generacijskoga jaza«, rekao nam je prof. dr. Krunoslav Pranjić.

Sandra-Viktorija Antić

IZDANJA – Predstavljena knjiga »Filozofija Bečkog kruga« Borana Berčića

SUSTAVAN PRIKAZ LOGIČKOG POZITIVIZMA

Temeljna ideja knjige je kako Bečki krug nije nadiđen, već je prerastao u ono što danas zovemo analitičkom filozofijom

ZAGREB, 28. svibnja – »Filozofija Bečkog kruga su smatrali da su tradicionalni filozofski problemi zapravo pseudoproblemi, nastali nepažljivom upotrebom jezika. Prema mom mišljenju pozitivistička kritika nije eliminirala te probleme, ali je zato dovela do njihove radikalne reformulacije«, rekao je dr. Boran Berčić, autor knjige »Filozofija Bečkog kruga«, izašla u zagrebačkom KruZaku, na njezinu predstavljanju u ponedjeljak u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića. Dr. Berčić je dočeka na Odsjeku za filozofiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci, gdje predaje ontologiju i filozofiju znanosti.

Bečki krug čini skupina filozofa i filozofski usmjerenih znanstvenika koji djeluju u Beču dvadesetih i tridesetih godina XX. stoljeća. »Članovi Bečkog kruga poput Schlicka, Carnapa, Neuratha i Feigla sebe su nazivali i logičkim pozitivistima, a većina ih je pred rastućim nacizmom u Europi morala emigrirati u SAD. Ludwig Wittgenstein i Karl Popper također su bili bliski radu Kruga, ali ne i izravno uključeni«, naglasio je dr. Nenad Mišević, poznati hrvatski analitičar filozofije. On smatra da je Berčićeva knjiga napisana vrlo jasno i razgovjetno te da je temeljna ideja kako Bečki krug nije nadiđen,

već je prerastao u ono što danas zovemo analitičkom filozofijom. Ipak, paradoksalno je da je filozofija koja je nastala u srcu Europe daleko jači utjecaj ostavila u Sjevernoj Americi (Quine, Morris) nego u Europi. Govoreći o knjizi, dr. Davor Pečnjak pohvalio je sustavan prikaz svih tema i područja filozofije logičkog pozitivizma: prinipa verifikacije, semantike, epistemologije, ontologije, filozofije logike i drugih. Predstavljanje su organizirali Udruga za promicanje filozofije, KruZak d.o.o., Knjižnica i Čitaonica Bogdana Ogrizovića te Austrijski kulturni forum.

Krstijan Vujičić

Griliti po potrebi: »Lutka za tješjenje« Ane Horvat

IZLOŽBA – Predstavljanje hrvatsko-slovenske mlade likovne scene

ZAJEDNIČKI START HRVATSKE I SLOVENSKE UMJETNOSTI

Na izložbi »Start« u Mestnoj galeriji Ljubljana predstaviti će se 33 slovenskih i hrvatskih umjetnika mlađega naraštaja / U prosincu proširena izložba i u Zagrebu

ZAGREB, 28. svibnja – Kako mladi umjetnici promišljaju, oblikuju i ostvaruju svoje radove postajući dijelom likovne scene? Kako se oblikuje njihov umjetnički identitet u umjetničkom i društvenom sustavu? Možemo li ustanoviti srodan generacijski senzibilitet?

Na sva ta pitanja pokušat će odgovoriti izložba »Start« na kojoj će sudjelovati trideset troje mladih umjetnika iz Slovenije i Hrvatske, a otvara se 3. lipnja u Mestnoj galeriji u Ljubljani. Slijede Metelkova i Teatar Gromki u kojima će se predstaviti Jeanne Frémaux i Željko Blaće.

Značajnu po svemu, po obnavljanju kulturnih veza dviju zemalja, napose upoznavanju s manje poznatim umjetničkim stvaralaštvom iz većih, a pogoto-

vu manjih sredina, i to onim najmlađim, izložbu suorganiziraju udruga za vizualnu kulturu »Što, kako i za koga«, Hrvatsko društvo likovnih umjetnika i Mestna galerija Ljubljana.

Najzaslužnije za ovaj kapitalni projekt su tri mlade agilne kustosice udruge »Što, kako i za koga« – Ana Dević, Nataša Ilić i Sabina Sabolović. Izložba je, kako su istaknule kustosice, ostvarena pozivno, putem natječaja na koji se javilo 130 umjetnika, od kojih je kustoski tim odabrao 33 umjetnika.

Iskustva i nastojanja umjetničkih akademija i različitih nezavisnih umjetničkih centara i galerija umnogome su potpomogle predstavljanju konteksta u kojem djeluju »nadolazeći« i još neafirmirani umjetnici, pa će na izložbi osim

najmlađe umjetničke produkcije biti predstavljena i opsežna dokumentacija o radu brojnih galerija od zagrebačkih Studentskog centra, »Vladimira Nazora«, »Močvare«, Likovne akademije u Splitu i Zagrebu, Likovnog usmjerenja Filozofskoga fakulteta u Rijeci, galerije O. K., Umjetničke galerije Split, radionice Lazareti iz Dubrovnika i Gradonji iz Osijeka.

Dakako, bit će tu i obilje informacija o djelatnosti slovenskih kolega: »Kible« i »Pekarne« iz Maribora, Likovnog salona Celje, galerije Kapelica, Kiberpipe, »Sveta umetnosti« te udruga iz Nove Gorice i Škofje Loke.

Zanimanje za djelovanje hrvatskih i slovenskih autora mlađega naraštaja, kako ističu kustosice, nije potaknuto željom zacrtati

Nova istraživanja: »Umjetnost je potrebna« Vesne Bukovec

vanja uskih nacionalnih okvira, nego je izazvano znatiželjom i pomalo paradoksalnom situacijom nedovoljne upoznatosti s produkcijom mlade umjetničke scene u sredini koja nam je bliska.

»Baveći se mladom generacijom umjetnika, željeli smo zaobići dimenziju otkrivanja pojava koje evidentno postoje, ali nisu dio mainstreama. 'Start' stoga ne pokreće velike teme i zaobilazi generiranje sveobuhvatnog izložbenog kon-

cepta. Projekt 'Start' stoga nastoji stvoriti situaciju koja omogućava uvid u male, ali važne pomake, kvalitetne prilagodbe i individualne inicijative, te potiče zanimanje ne samo za najmlađu umjetničku produkciju, nego općenito i širi okvir u kojem se oblikuje nova umjetnička scena«, ističu kustosice. Na posljedku, u širem obliku, izložba će u prosincu biti prikazana i u Domu HDLU-a u Zagrebu.

Marina Tenžera